

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marikou Blažkovou ve věci

žalobce/žalobkyně: **Raiffeisenbank a.s.**, IČO 49240901,
Hvězdova 1716/2b, 140 78 Praha 4

proti

žalovanému/žalované: **Bedřich T.**, nar. xxx,
xxx
zastoupen Mgr. Tomášem Kravčíkem, advokátem,
Občanská 1115/16, Slezská Ostrava, 710 00 Ostrava

o zaplacení 32 313,22 Kč s příslušenstvím a odměnou

takto:

- I. Směnečný platební rozkaz ze dne 11.11.2020 čj. 47 Cm 97/2020-18 se zrušuje.
- II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému na náhradu nákladů námitkového řízení řízení k rukám jeho právního zástupce částku 16 539,49 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Směnečným platebním rozkazem bylo vyhověno žalobě, kterou se žalobkyně proti žalovanému domáhala splnění jeho směnečného závazku ze směnky vlastní vystavené na její řád dne 7.11.2011 společností FIARESTA s.r.o., IČO 28615212, která byla splatná dne 7.10.2020 a za výstavce avalována žalovaným.

2. Žalovaný proti směněnému platebnímu rozkazu podal námitky, v nichž žádal zrušení směněného platebního rozkazu, protože na žalovanou pohledávku se vztahuje rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě čj. 30 KSOS INS 35199/2014-831 ze dne 24.8.2020, jímž vzal soud na vědomí splnění jeho oddlužení a současně rozhodl o jeho osvobození od placení pohledávek, zahrnutých do oddlužení, v rozsahu, v němž nebyly uspokojeny a osvobození se vztahuje také na věřitele, k jejichž pohledávkám se v insolvenčním řízení nepřihlíželo, a na věřitele, kteří své pohledávky do insolvenčního řízení nepřihlásili, ač tak měli učinit. Poukázal na rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 9.12.2015 sp.zn. 31 Cdo 4087/2013, z něhož vyplývá, že blankosměnka se stává směnkou až vyplněním, odtud teprve vznikají směněná práva, a to se zpětnými účinky (ex tunc). Předmětná směnka byla jako blankosměnka vystavena dne 7.12.2011, tj. před zahájením úpadku žalovaného, který byl zjištěn dne 22.1.2015. Ode dne 7.12.2011 se vyplněním jedná o platnou směnku, která opět měla být přihlášena do insolvenčního řízení. Pohledávka z předmětné směnky má povahu tzv. naturální obligace a nelze ji jako takovou žalobkyni přiznat.
3. Žalobkyně žádala ponechat směněný platební rozkaz v platnosti, protože předmětná směnka, vystavená jako blankosměnka a takto avalovaná žalovaným, byla po celou dobu insolvenčního řízení ve stavu blankosměny, která nemůže být zdrojem a práv a povinností a do jejíhož vyplnění nelze na jejím základě ničeho požadovat. Blankosměnka byla vyplněna až po skončení insolvenčního řízení, a proto se jedná o nový závazek žalovaného, který je povinen uhradit. Blankosměnka byly vystavena za účelem zajištění pohledávek ze smlouvy o úvěru reg.č./01/KTK/01/28615212/, kterou žalobkyně dne 7.11.2011 uzavřela s výstavcem směnky. Blankosměnou zajištěná úvěrová pohledávka se v propadné lhůtě nestala splatnou. Poukázala na rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 31 Cdo 4087/2013 ze dne 9.12.2015, dle něhož měla-li podle vůle (budoucího remitenta) a (budoucích) směněných dlužníků blankosměnka soužit k zajištění pohledávky, která v době vystavení blankosměnky dosud neexistovala, je významné i to, zda a kdy vznikla blankosměnkou zajištěná pohledávka.. Byť je vymáhanou pohledávka na zaplacení směnky (ohledně, které bylo rozhodnuto směněným platebním rozkazem), je pro řešení otázky doby vzniku této pohledávky, podstatné i to, kdy vznikla blankosměnkou zajištěná pohledávka. Mezi podpisem blankosměnky a vznikem blankosměnkou zajištěné pohledávky může být značný časový odstup. Žalobkyně uvedla, že do insolvenčního řízení vedeného na majetek žalovaného byla předmětná pohledávka v té době blankosměnka přihlášena jako nezajištěná a podmíněná, kdy podmínkou byl vznik takto zajišťované pohledávky a porušením povinnosti výstavce úvěr řádně a včas hradit. V rámci insolvenčního řízení byla tato pohledávka v rozporu se zákonem a judikaturou zjištěna. Rovněž poukázala na unesení Vrchního soudu v Praze ze dne 5.12.2019 čj. 2 Cmo 147/2019-25, jímž byl vysloven právní názor, dle něhož: *„Tak zvané blankosměnky jsou pouze obecnými listinami a nikoliv cennými papíry, proto z nich nelze žádná práva uplatnit. Proto z listiny, která ještě není vyplněna a proto ani nemůže mít povahu směnky, tedy povahu dokonalého cenného papíru, neplyne ani žádná pohledávka, kterou by bylo možné přihlásit do insolvenčního řízení.“*
4. Při provedeném dokazování soud zjistil:
 - a) že listina předložená žalobkyní jako směnka je platnou směnkou vlastní dle čl. I. § 75 zákona č.191/1950 Sb. zákon směněný a šekový (dále jen ZSŠ), kterou na směněném formuláři, jehož součástí je označení žalobkyně jako remitenta, vystavila 7.11.2011 společnost FIARESTA s.r.o. jednající žalovaným, který směnku avaloval. Rukou byl do směněného formuláře doplněn údaj o datu splatnosti dnem 7.10.2020, směněný peníz a platebním místo sídlem žalobkyně,

- b) z přehledu insolvenčního řízení žalovaného vedeného u Krajského soudu v Ostravě pod sp.zn. KSOS39 INS 35199/2014, veřejně přístupného na insolvenčním rejstříku, že dne 22.1.2015 byl prohlášen úpadek žalovaného a dne 24.8.2020 bylo rozhodnuto o schválení oddlužení žalovaného a rozhodnuto o jeho osvobození od pohledávek. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 9.9.2020,
- c) z usnesení Krajského soudu v Ostrava ze dne 24.8.2020 čj. KSOS 39 INS 35199/2014-B31, že soud vzal na vědomí splnění oddlužení žalovaného splněním splátkového kalendáře (výrok č.I.) a bylo rozhodnuto o osvobození žalovaného od placení pohledávek, zahrnutých do oddlužení, v rozsahu, v němž dosud nebyly uspokojeny. Osvobození se vztahuje také na věřitele, k jejichž pohledávkám se v insolvenčním řízení nepřihlíželo a na věřitele, kteří své pohledávky do insolvenčního řízení nepřihlásili, ač tak měli učinit (výrok č.IV.)
- d) z přihlášky žalobkyně do insolvenčního řízení žalovaného ze dne 15.2.2015, že žalobkyně jako podmíněnou, nezajištěnou, přihlásila směnečnou pohledávku ve výši 75 216,30 Kč ze směnky vlastní vystavené dne 16.4. 2012 výše uvedenou společností, avalovanou žalovaným, která byla splatná dne 20.1.2015 a zajišťovala pohledávku žalobkyně z úvěru poskytnutého výstavci dle smlouvy o úvěru ze dne 16.4.2012.
5. Soud provedené důkazy hodnotil jednotlivě i ve vzájemné souvislosti (§132 o.s.ř.) a dopěl k závěru, že námitky žalovaného jsou důvodné. Další účastníky navrhované důkazy jako je rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení, rozhodnutí o úpadku, rozhodnutí o žalobkyni prohlášené a insolvenčním správcem popřené pohledávce s výsledným odvoláním popření soud pro nadbytečnost neprováděl.
6. Mezi účastníky je nesporné, že předmětná směnka byla vystavena jako blankosměnka, což prokazuje i různý typ písma, jímž je zachycen obsah směnečného prohlášení. Dle § 414 odst.1, věta poslední zákona č.182/2006 S. insolvenční zákon (dále jen IZ) se osvobození od placení pohledávek zahrnutých do oddlužení, v rozsahu, v němž nebyly uspokojeny, nevztahuje na pohledávky vzniklé po rozhodnutí o úpadku.
7. Dle čl.I. § 10 ZSŠ, která se vztahuje i na směnky vlastní (čl. I. § 77 odst.2 ZSŠ), nebyla-li směnka, která byla při vydání neúplná, vyplněna tak, jak bylo ujednáno, nemůže se namítat majiteli směnky, že tato ujednání nebyla dodržena, ledaže majitel nabyl směnky ve zlé víře anebo se při nabývání směnky provinil hrubou nedbalostí.
8. Směnka představuje cenný papír, v němž je peněžitý závazek inkorporován, a to bez ohledu na charakter a stav nesměnečných vztahů, které její emisi doprovázejí (čl. I. § 1 a § 75 ZSŠ). Je tak sama o sobě právním důvodem plnění peněžitého závazku. Čl. I. § 10 a stejně tak čl.I. § 17 ZSŠ upravující kauzální námitky, který rovněž platí pro směnky vlastní (čl. I. § 77 odst.1 ZSŠ), obsahují úpravu předpokladů a důvodů možné obrany směnečného dlužníka, která je zcela na něm právě s ohledem na charakter směnečného závazku, daného pouze obsahem směnečného prohlášení.
9. Podstatou sporu účastníků je posouzení otázky, zda pohledávka z předmětné směnky, vystavené jako blankosměnka, vznikla až doplněním data splatnosti, tj. dnem 7.10.2020, tedy po rozhodnutí o úpadku, nebo zda se jedná o pohledávku vzniklou před rozhodnutím o úpadku.

10. Spornou otázkou se zabývala i judikatura NS ČR, které v čase doznala posunu. V rozsudku NSČR ze dne 26.4.2011 sp.zn.20 Cdo 2031/2009 (veřejně dostupný na www.nsoud.cz), je vysloven právní názor, že směnečná pohledávka z směny vystavené jako blankosměnka vznikne až doplněním data splatnosti (odst. 3 str.3 odůvodnění). Z podnětu senátu NS ČR 30, který dospěl k jinému názoru, byla otázka vzniku směnečné pohledávky ze směny, která byla původně blankosměnkou, předložena velkému senátu občanskoprávního a obchodního kolegia NS ČR. Ten v rozsudku sp.zn. 31 Cdo 4087/2013 ze dne 9.12.2015, publikovaném ve Sbírce rozhodnutí a soudních rozhodnutí a stanovisek NS ČR pod č.103 r.2016, vyslovil právní závěr, že „*Doplněním listinny na formálně platnou směnku, stávají se zpětnou účinností (ex tunc) podpisy rukojmích na listině podpisy na směnce a tedy je nutno na listinu i na účinnost podpisů všech dlužníků, avalisty z toho nevyjímaje, poblížet tak, jako by daná listina byla bývala již od počátku, tedy rozumějme od data uvedeného na listině jako den jejího vystavení, vydána v plné podobě. Sama okolnost, kdy k vyplnění blankosměnky došlo, však pro tuto zpětnou účinnost vyplnění blankosměnky a její přeměny na směnku úplnou významná není.*“ Shodný právní názor je vysloven i v usnesení NS ČR sp.zn. 20 Cdo 2977/2018 ze 17.4.2019 (obě rozhodnutí dostupná na www.nsoud.cz).
11. Příhlaška žalobkyně do insolvenčního řízení žalovaného vyvrací její tvrzení, že byla přihlášena pohledávka z předmětné směny. Žalobkyní byla přihlášena směnečná pohledávka ze směny avalované žalovaným, která byla vystavená v jiný den, než předmětná směnka. Jelikož žalobkyně proti žalovanému jako rukojmímu uplatnila nárok ze směny vystavené přede dnem rozhodnutí o úpadku žalovaného, vztahuje se na ní rozhodnutí insolvenčního soudu o osvobození žalovaného od placení pohledávek věřitelů, kteří své pohledávky nepřihlásili do insolvenčního řízení. Žalobkyně sice má z předmětné směny vůči žalovanému jako rukojmímu směnečnou pohledávku, nejedná se však o pohledávku vymahatelnou u soudu (viz. rozsudek NS ČR sp.zn. 29 Cdo3509/2010 ze dne 24.11.2010, dostupný na www.nsoud.cz).
12. Námitky žalovaného proti směnečnému platebnímu rozkazu byly důvodné, proto soud rozhodl o zrušení směnečného platebního rozkazu. O náhradě nákladů námitkového řízení bylo rozhodnuto dle § 142 odst.1 o.s.ř. úspěšnému žalovanému náleží náhrada nákladů právního zastoupení. Právní zástupce poskytl žalovanému pet úkonů hlavní právní služby dle § 11 odst.1 vyh.č.177/1996 Sb. advokátní tarif (převzetí věci, podání námitek, písemné vyjádření ve věci ze dne 22.12.2020 a ze dne 11.1.2021 a účast u jednání soudu dne 5.2.2021), jimž odpovídá odměna ve výši 10 100 Kč. Žalovanému dále náleží náhrada hotových výdajů jeho právního zástupce v rozsahu pěti režijních paušálů po 300 Kč dle § 13 odst.3 cit. vyhl. a náhrada cestovních výdajů (§ 13 odst.1 cit.vyhl.) a náhrada za ztrátu času promeškaného cestou ze sídla právního zástupce do sídla soudu a zpět v rozsahu 16 30 minut po 100 Kč (§ 14 odst.1,písm.a/, odst.3 cit.vyhl.). Právní zástupce vykonal cestu do sídla soudu a zpět osobním vozidlem tov.zn. BMW X5, reg.zn. xxx, majícím průměrnou spotřebu 6.3 litrů na 100 km, o celkové délce trasy 800 km, již odpovídá náhrada cestovního ve výši 4 869 Kč.
13. Pokud žalovaný požadoval i náhradu za písmnou korespondenci jeho právního zástupce s žalobkyní dne 2.10.2020,7.10.2020 a 9.10.2020, kterou mělo být reagováno na předžalobní upomínku, soud náhradu těchto nákladů žalovanému nepřiznal. Jedná se o úkony právní pomoci učiněné před zahájením řízení, na jejichž náhradu žalovaný uplatnil nárok až po vyhlášení rozsudku podáním ze dne 7.2.2021, přičemž se jedná o úkony dílem shodného obsahu, jako je tomu u písemnosti ze dne 7.10.2020 a 9.10.2020, v nichž jsou pouze prohozeny odstavce, dílem o úkon, kterým nemohlo být reagováno na předžalobní upomínku (písemnost ze dne 2.10.2020), protože ta je datována až dne 7.10.2020. Jelikož

právní zástupce žalovaného je plátcem DPH, činí náklady nmátkového řízení žalovaného včetně této daně (§ 137 odst.1 o.s.ř.) částku 16 539,49 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím Městského soudu v Praze.

Praha 05.02.2021

JUDr. Marika Blažková
samosoudkyně